

sammen for at foretage Valget. Naar der staaer i Grundlovens § 37: „Med samtlige Valgmænd i hver Landstingskreds sammentræde til Valg af Kredens Landstingsmænd saa mange af de Vælgere paa Landet, der i det sidste Aar have ydet det højeste Bidrag til Stat og Amtscommune, som der er Sogneforstanderstabsdistricter i Kredsen,“ saa skal jeg ikke disputere med det ærede Medlem, dersom han vil paastaae, at man blot efter Ordnes grammatikalste Betydning kan faae det ud, at Valgmændene ikke behøve at træde sammen i anden Forstand end i reen aandelig, at det er Nok, at de faae Stemmesedler og sende dem ind. Seg veed ikke, om det efter Ordnes grammatikalste Betydning kan forsvares at kalde dette en Sammentræden, men jeg paastaar, at den, som har deeltaget i alle disse Forhandlinger, umuligt for Alvor kan opstille den Paastand, at dette vilde være en Gjenemsførelse af Grundlovens Bestemmelse i den Tanke, hvori den er bleven til. Seg kunde nævne flere Exempler, men jeg skal ikke trætte det ærede Thing og det ærede Medlem dermed, jeg troer, at det Exempel, som jeg har anført, tydeligt viser, hvad det vil sige, om man lever med i den hele Forestillingskreds, og Tankegang, eller staaer udenfor den. Derfor er det, jeg paastaar, at det ikke gaaer an at holde sig til den ene Bestemmelse om Forholdstalsvalgmaaden og sige, at den ikke gennemføres retfærdigt, fordi man ikke gennemfører den netop paa den Maade, at man sætter meget store Kredse. Det er jo noget Relativt, man kan opstille endnu større Kredse f. Ex. Island som een Kreds, og Verne som een. Det erkjender dog det ærede Medlem selv, at der ikke kan være Tale om, og han opstiller derfor noget mindre Kreds, og mener, at dette dog er en mere consequent Gjenemsførelse end Udkastets; derom kan der tvivles, men det er i alt Fald ikke en saa utvivlsomt nødvendig Consequent, at man paa nogen Maade kan beskyldes for at tilfidesætte Grundlovens Bestemmelse, fordi man holder sig til det Rubestaaende. — Naar det ærede Medlem har afvrist mine Udtalelser om det Rubestaaende, saa er det virkelig en besynderlig Gaaen bort

fra det, hvorum der er Tale; der er jo Sagen, der har sagt, at vi have med Grundloven af 1849 at gjøre, thi saa behøvede vi slet ikke nogen ny Valglov. Naar der nu tales om det Bestaaende, er det jo Valgkredsene, der er Tale om, og Spørgsmaalet er altsaa, om der er Grund til at forlade den Inddeling i Valgkredse, som vi have, og der maa det ærede Medlem tillade mig at sige, at disse Valgkredse have bestaaet ikke blot for Rigsdagens Landsting siden 1849, men ogsaa for Rigsrådets Landsting siden 1863, og det er efter dem, at Landstingets Medlemmer bleve valgte, da den midlertidige Grundlovsbestemmelse blev gennemført sidste Gang. Det er altsaa virkelig paa en dobbelt Maade det Bestaaende, og det er besynderligt aldeles at see bort fra den sidste Rigsrådsvalglov og blot vende tilbage til den ældre. Naar det ærede Medlem siger, at Tallet 3 er fatalt, saa kan jeg ikke gaae ind derpaa, jeg troer, at man tvertimod i sin Tid har anseet Tallet 3, jeg kan gjerne sige for et helligt Tal; det er ogsaa Gratiernes Tal, men om det ærede Medlem end ikke vil erkjende denne Sammenstilling, vil jeg i alt Fald sige, at den Paastand, at der netop skal være 5, for at Rikstæderne kunne faae en rimelig Indflydelse, den kan jeg paa ingen Maade gaae ind paa. Ganske vist vil det ved en saadan aldeles bestemt Afsondring kunne opnaaes, at netop $\frac{1}{5}$ uden nogensomhelst Forhandling kan sige, vi slutte os sammen, Den og Den ville vi have, og dermed er det gjort; men det er slet ikke Grundlovens Tanke; det er Grundlovens Tanke, at der skal finde en indbyrdes Forhandling og Overenskomst Sted, og naar det skeer, da kan sandelig et Antal, som ikke naaer til $\frac{1}{5}$ af Valgmændene, faae Indflydelse, selv om der kun er 3 Valg at foretage — ganske vist, ikke en saadan iøinesaldende eller absolut, jeg kunde fristes til at sige, hvis det ikke vilde blive misforstaaet, plump Indflydelse, men derfor dog en ligesaa virksom, ligesaa sand ja i Grunden virksommere og sandere Indflydelse, og der vil paa denne Maade kunne finde en naturligere og rimeligere Udvikling Sted, end der maastee i enkelt Momenter har fundet Sted i de sidste